

Mladjo VUJNOVIĆ;

## NAPAD NA VOLINJEKI MOST

Nakon odluženja kadroveskog roka došao sam kući i uskoro bio pozvan u rezervu, početkom 1941. Tu me je zatekla okupacija. Jedinica u kojoj sam služio bila je u Banja Luci, a zatim u Doboju. Na Usori smo vodili borbu sa Nijemcima; bio sam zarobljen. Bio sam u logoru u Doboju nakon čega sam sa Vladom Repajićem iz Bosanske Krpe pobjegao, ali sam opet u Brnjevoru uhvaćen od Nijemaca. Nijemci su nekoliko hiljada zarobljenika potjerali da radimo most na Vrbesu. Kad su nas sprovođili za Banja Luku uspio sam da pobjegnem i da se povežem sa prijateljem koji mi je dao civilno odjelo, te sam uspio da se u civilnom odjelu prebacim u Svođnu. Ovdje me je kod žandarmerijske stanice uhvatio podnarednik Ganić, i psujući mi srpsku majku rekao da se moram svaki dan javljati u žandarmerijsku stanicu u Svođni.

Došao sam kući u selo Devetake. Družio se sa Mladjom Obradovićem i Djudjom Tramošljeninom /Djudja je poginuo u toku rata/. Djudja mi je rekao da se ne kraćem, jer se nešto priprema. Uskoro je ovdje došao i Josip Mažar - Čoše i Milorad Mijatović. Počeo sam da radim u Zemljoradničkoj zadrugi u Svođnoj. Sjedio sam da sam preradio vojničke čizme Voji Oljaji i Čoši.

U to vrijeme nešto oružje je sakriveno na crkvi. Prilikom dizanja ustanka, krenuli smo preko Devetake niz šumu Vrletušu, a zatim stigli pod rudnik Lješljane. Bilo je to tačno 30. jule 1941. Izvršen je napad na Lješljane, srušen je radnički dom, zapaljen glavni magazin i direkcija. Oslobodjeni su zatvorenici

među kojima i Mladjo Obradović, Pero Kostadinović iz Žuljevice i još ljudi. Ustale su uspjele da pobjegnu u rudarske okna. U oknima je bilo i radnika, u smjeni. Pred zoru smo se povukli prema šumi zvanoj Pošta. U akciji na rudnik Lješljane učestvovali su ljudi iz sela: Prusaca, Sv. dne, Savetaka, Žuljevice, Petkovca, Gornjeg Vodičeva, Rakovca i Lješljana.

Koliko se sjećam u napadu su bili: Gojko Šurlan, Cvjetan Šurlan, Stojan Čugelj, Vaso Vujanović, Mladjo Vujanović, Branko Vujanović, Drogen Vujanović, Pavle Oljša, Rajko Iončina, koji je poginuo na visećem mostu kod Volinje, iz Prusaca: Milan Šurlan, Dušan Šurlan, Dušan Medić, Djuro Suzić, Drogen Garača, Ilija Garača, Simo Tramošljanin, Marko Garača, Žarko Peretić, Simo Ivanović, Relja Lukić, Rajko Ivanović, Drogen Koveković, a mnoge sam zaboravio.

Među nama imali su karabine: Bogdan Vujanović, Mladjo Vujanović, Djudja Tramošljanin, Pavle Oljša, Miloš Vujanović, Jovan Vujanović, Lezo Babić, Josip Mažar - Šoša, bio je naoružan sa pištoljem Milorad Mijatović, imao je pištolj gaser, kao i Mićo Šurlan iz Bosanskog Novog.

Prilikom napada na Lješljane rukovodio je Šoša, Milorad Mijatović i Mićo Šurlan. Oni su nam prije napada rekli kako se moramo oprezno privući uporištu u Lješljanima.

U ovoj akciji poginuli su: Branko Bundelo, Dušan Mašala, Vuksšin Šurlan, jedan Pavić, jedan Marin, nekoliko ustanika iz Žuljevice, a ranjen je Drogen Mačak, sada oficir JNA. Ranio ga je glavni inženjer Fernet u lijevo rame. Sjećam se ovoga dobro jer sam bio u neposrednoj blizini.

Nakon izvršene akcije na Lješljane povukli smo se na brdo Poštu i tu logorovali. Neki ustanici su se vratili kućama,

dok je grupe ostale na Pošti. Trebalo je da se izvrši napad na gipsaru u Petkovcu. Pošle je grupe na kojem su bili: Šoš, Milorad Mijatović, Djudje Trezošljanin. Tada su zarobljene kancelarijske stvari, a ja sam iznio radio aparat na baterije, te smo slušali vijesti o borbama na istočnom frontu, gdje su se vodile žestoke borbe.

Poslije kraćeg vremena krenuli smo arktu na Brezicama u Svodnu. Tu smo se sakupili, stavljajući petokrake zvijezde na kape i dogovarali se o daljnjim akcijama. Uskoro 10. avgusta 1941. na Svetog Penteliju. Pošto smo se odmorili krenuli smo niz rijeku Mokinju. Ovdje sam pronašao Stevana Suzića, artvog, u vodi kod mlinas. Poginuo je za vrijeme ispeda ustaša u Prusce. Krenuli smo dalje i išli prema Grdanovcu. Nosili smo 6 sanduke eksploziva kojim je bio zadužen Djuro Suzić i Miloš Vujanović.

U toku noći napeli smo na Volinjski most. Stigli smo na most i zauzeli ga, ali nam nije uspjelo dovući eksploziv do mosta. Bio sam na desnoj strani pruge oko dvadesetak metara od mosta. Osjetio sam težak i tup udar, a karabin mi je isao iz ruku. Bio sam teško ranjen u desnu ruku. Kiša je počela da pada. Pronašli su me borci i iznijeli do Pajića Lokve. Sjećam se da je Šoš pitao zašto me nisu previli, navodno da nema Branka iz Petkovca, zvanog britve. Tada su mi skinuli šinjel i kaput kojim su me zamotali. Šoš je rekao Veljku Stojkoviću da me vodi dalje.

U ovoj akciji bilo je 70 - 80 boraca. Uspjeli smo da dodjemo do mosta, ali nam nije na vrijeme stigao eksploziv kojim je trebalo da miniramo most. U ovoj akciji jedino sam ja ranjen. Bio sam iznesen i smješten u kući Veljke Stojkoviće, kod koga

sam ostao 5 dana. Sjećam se da je skoro svakog dana dolazila omladina iz sela i obilazila me donoseći poklone, peškire, maramice i dr. Kada je došlo do raspuštanja frontalne borbe, počeo sam prema Pruscima gdje sam našao svoju grupu, bila je već formirana četa, rukovodilci u to vrijeme bili su Šoš i Milorad Mijatović. Grupa je bila u groblju u Pruscima. Šoš je naredio Pavlu Kneževiću iz Prusaca da me prebaci na područje prijedorskog sreza, stigao sam kod crkve u Marinima, a zatim sam prebačen u Krivu Rijeku i dalje u Strigovu kod Miće i Veljka Zeca. Ovdje je bio ljekar Moric, Jevrejin. Njegove majke plakala je kada me je Moric previjao. Bio sam skoro izgubio svijest, pošto sam teško ranjen. Odatle sam prešao u Čitluk, u kuću Mire Zec, odnosno njihovog oca Dragoje Zeca.

Kako je neprijatelj često vršio ispađe na ovaj kraj je sam napustio Čitluk i otišao u Kozaru. Sjećam se da sam našao Mladena Stojanovića, koji me je previjao. Kad sam ozdravio, otišao sam u Mednjačku čet, čiji je komandir bio Milorad Mijatović. Učestvovao sam u skolji na Podgrađe.

Početkom 1942. godine, mogaće u martu, bio sam zbog bolesti otpušten pa sam stigao u Čitluk stavi Marina, gdje sam se liječio uz pomoć Branka Mandića, koji je u bivšoj jugoslovenskoj vojsci bio bolničar. Pošto sam ozdravio krenuo sam na Kozaru i nalazio se u štabu Žarka Zgonjanina. U to vrijeme bile su čete u Žuljevici, na Kozaru, na Balju, u Puljanima.

Arhiv Doc. kraljine B. Luka

ABK